

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Georgeta-Nadia CREȚULEAC,
Director executiv

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 5712 / 8 MAR 2022

RECOMANDAREA

Nr. 22 din 8. MAR. 2022

Prin petiția înregistrată la Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului sub nr. 1029/27.12.2021, doamna *domiciliată în localitatea* *Jud. Suceava*, în calitate de reprezentant legal al copilului său, născut la data de , ne-a sesizat în legătură cu o posibilă încălcare a normelor constituționale referitoare la *protecția copiilor și a tinerilor și protecția persoanelor cu handicap*, prevăzute de art. 49 și art. 50 din Constituția României.

Petenta și-a exprimat nemulțumirea față de faptul că, deși a solicitat expres, **Primăria comunei Mitocu Dragomirnci, județul Suceava, prin adresa nr. 7441/17.12.2021, refuză să o angajeze ca asistent personal al fiului acesteia, motivul invocat constituindu-l faptul că la nivelul autorității publice locale ar exista doar un număr limitat de posturi de asistent personal (18 posturi).**

Pentru verificarea situației prezentate de petentă, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat adrese către Primăria comunei Mitocu Dragomirnei și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Suceava, fiind primite următoarele răspunsuri:

I. Prin adresa nr. 57986/7.01.2022, înregistrată la Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului cu nr. 30/11.01.2022, **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava** ne-a comunicat că petenta ar fi optat, prin cererea înregistrată la DGASPC Suceava cu nr. 127472 din 08.10.2021, pentru acordarea indemnizației de însoțitor în cazul copilului său încadrat în grad de handicap grav – cu însoțitor. Răspunsul este însoțit de copia

după cererea menționată (formular tip), precum și de adresa nr. 129268/15.10.2021 către Primăria comunei Mitocu Dragomirnei, prin care se comunică autorității publice locale faptul că petenta și-ar fi exprimat opțiunea de a beneficia de plata indemnizației, în loc de angajarea ca asistent personal al copilului său încadrat în grad de handicap grav.

II. Primăria comunei Mitocu Dragomirnei, județul Suceava nu a răspuns inițial solicitării Biroului Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului deși, din discuția telefonică purtată la data de 14 februarie 2022, reprezentanta autorității publice locale a confirmat că e-mailul transmis în data de 3 ianuarie 2022, având anexată adresa nr. 26709/31.12.2021, a fost primit, invocând însă faptul că ar fi comunicat deja răspunsul, fără a face o dovadă în acest sens.

La acea dată, a fost retransmisă adresa nr. 26709/31.12.2021 și s-a solicitat urgentarea comunicării răspunsului, însă până la data de 28.02.2022, când s-a procedat din nou la contactarea telefonică a Primăriei comunei Mitocu Dragomirnei, răspunsul la demersul instituției Avocatul Poporului nu a fost remis. După această convorbire, în data de 28.02.2022, prin e-mail, a fost primită adresa nr. 30/10.01.2022, înregistrată la Biroul Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului cu nr. 189/28.02.2022.

Analizând răspunsul comunicat, reținem că „*La data de 28.10.2021 s-a emis Dispoziția nr. 308 privind acordarea unei indemnizații cuvenite părinților sau reprezentanților legali ai copilului cu handicap grav precum și adultului cu handicap grav sau reprezentantului său legal, bolnavului ...*”, la baza emiterii acestei dispoziții luându-se în considerare următoarele documente:

- adresa nr. 129268/15.10.2021 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Suceava prin care se comunica acordul D.G.A.S.P.C. Suceava cu privire la acordarea indemnizației pentru minorul cu handicap grav în cauză;

- cererea înregistrată la D.G.A.S.P.C. Suceava cu nr. 127472 din 08.10.2021 prin care petenta (mama minorului) optează pentru acordarea indemnizației lunare;

- ancheta socială înregistrată cu nr. 6367 din 04.10.2021;

- certificatul de încadrare a copilului într-un grad de handicap, eliberat de Comisia pentru protecția Copilului Suceava cu nr. 1111/23.09.2021, pentru copilul petentei, în grad de handicap grav cu asistent personal, cod de handicap 11.

Totodată, autoritatea publică locală ne informează că „***În statul de funcții al aparatului de specialitate al primarului figurează un număr de 18 posturi de asistent personal, toate fiind ocupate. Având în vedere faptul că, la stabilirea salariilor și a numărului de posturi se ține cont de sumele de la bugetul local pentru a se asigura acoperirea cheltuielilor cu salariile, în ultimul trimestru al anului 2021 nu a fost posibilă suplimentarea posturilor de asistent personal al persoanei cu handicap.***”

Analizând răspunsurile comunicate și documentele puse la dispoziție în copie în acest caz, și luând în considerare poziția petentei exprimată cu ocazia acordării unei audiențe la sediul Biroului Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului în data de 13 ianuarie 2022, reținem următoarele:

- petenta a solicitat încă din luna octombrie 2021 Primăriei comunei Mitocu Dragomirnei să fie angajată ca asistent personal al copilului său încadrat în grad de handicap grav;

- din cele relatate de petentă, **cererea tip înregistrată la DGASPC Suceava cu nr. 127472 din 08.10.2021, nu a fost completată de aceasta**, fiind însă semnată, „în alb”, fapt ușor de constatat prin compararea scrisului de pe această cerere-tip cu cel de pe cererea olograf depusă ulterior, prin care a solicitat expres să fie angajată ca asistent personal al fiului său și înregistrată la Primăria comunei Mitocu Dragomirnei cu nr. 7441/22.11.2021;

- DGASPC Suceava, prin adresa nr. 129268 din 15 octombrie 2021, a comunicat Primăriei comunei Mitocu Dragomirnei acordul potrivit căruia petenta ar fi solicitat acordarea indemnizației în loc de angajarea ca asistent personal al fiului său;

- răspunsul comunicat în scris petentei la solicitările ulterioare, de a fi angajată ca asistent personal al fiului său încadrat în grad de handicap grav, cu nr. 7441/17.12.2021 al Primăriei comunei Mitocu Dragomirnei (la cererea cu nr. 7441/22.11.2021), precum și cel cu nr. 260/25.01.2022, transmis în urma soluționării cererii cu nr. 260 din 14.01.2022, confirmă refuzul autorității publice locale, motivat prin faptul că toate cele 18 posturi de asistent personal, ce figurează în statul de funcții al aparatului de specialitate al primarului, sunt ocupate;

- Primăria comunei Mitocu Dragomirnei nu a informat DGASPC Suceava despre faptul că petenta și-a exprimat expres opțiunea de a fi angajată ca asistent personal al fiului său prin cererile nr. 7441/22.11.2021 și nr. 260 din 14.01.2022, și nu a solicitat emiterea unui acord corespunzător pentru angajarea petentei pe această funcție, încălcând obligația de a încheia contractul individual de muncă al asistentului personal în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii.

Potrivit certificatului de încadrare a copilului într-un grad de handicap, eliberat de Comisia pentru protecția Copilului Suceava cu nr. 1111/23.09.2021, fiul petentei este încadrat în **gradul de handicap grav cu asistent personal**, astfel încât, din punct de vedere legal, **petenta este îndreptățită să solicite Primăriei comunei Mitocu Dragomirna angajarea în funcția de asistent personal al fiului acesteia, iar autoritatea publică locală are obligația de a o angaja**, având în vedere opțiunea exprimată în mod expres de aceasta.

De altfel, **dispozițiile art. 49 alin. (4) și (5) din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **impun acordarea unei îngrijiri speciale pentru copilul cu handicap**, în măsură să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a acestuia, organelor administrației publice centrale și autorităților administrației publice locale revenindu-le obligația asigurării resurselor necesare satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap și ale familiilor acestora, în condiții care să le garanteze demnitatea, să le favorizeze autonomia și să le faciliteze participarea activă la viața comunității.

În acest sens, în funcție de gradul de handicap, Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul legal pentru acordarea unor drepturi specifice pentru aceste

persoane. Astfel, **în cazul copiilor cu handicap grav, părinții sau reprezentanții legali ai acestora au dreptul să opteze între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare.**¹

Așadar, **dreptul de opțiune exprimat între a beneficia de acordarea unei indemnizații lunare și dreptul de a fi angajat ca asistent personal al copilului cu handicap grav aparține părintelui copilului sau reprezentantului legal al acestuia**, autoritatea publică locală neavând niciun temei legal de a interveni în exprimarea opțiunii, ori de a refuza acordarea dreptului pentru care s-a făcut solicitarea.

Pentru ipoteza potrivit căreia opțiunea a fost exprimată de părinte sau de reprezentantul legal al acestuia, de a fi angajat ca asistent personal al copilului cu handicap grav, **legiuitorul a stabilit în sarcina Primăriei** în a cărei raza teritorială își are domiciliul persoana cu handicap grav, **obligatia de a angaja** și salariza asistentul personal al persoanei cu handicap grav, în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.² În acest sens, „*Contractul individual de muncă al asistentului personal se încheie cu primăria localității de domiciliu sau reședință a persoanei cu handicap grav, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii.*”³

De altfel, nerespectarea obligației primăriei de a încheia în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii contractul individual de muncă al asistentului personal a persoanei cu handicap grav constituie contravenție,⁴ constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor contravenționale prevăzute la art. 100¹ din Legea nr. 448/2006 fiind în sarcina inspectorilor sociali⁵.

Mai mult decât atât, autoritățile administrației publice locale au obligația să prevadă în bugetul local sumele necesare din care se suportă salarizarea, precum și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, potrivit legii, sume ce se asigură în proporție de cel mult 90% de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în baza numărului de beneficiari comunicat de unitățile administrativ-teritoriale.⁶

Având în vedere aceste argumente, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

¹ Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare - art. 42 alin (4);

² *Idem*, art. 44 lit. a);

³ *Idem*, art. 39 alin. (1);

⁴ *Idem*, art.100¹: „*Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei următoarele fapte:...* c) *nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap grav a prevederilor art. 37 alin. (3), art. 39 alin. (1) și (2), art. 40 alin. (1), art. 44*”;

⁵ *Idem*, art.100² alin. (1);

⁶ *Idem*, art. 40 alin. (1).

RECOMANDARE

Directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, în exercitarea atribuțiilor conferite de lege, va dispune măsuri care să conducă la:

1. eliberarea și transmiterea către Primăria comunei Mitocu Dragomirnei a acordului pentru angajarea doamnei _____, domiciliată în localitatea _____, Jud. Suceava, mama copilului _____, în funcția de asistent personal al fiului său încadrat în grad de handicap grav cu însoțitor, corespunzător opțiunii exprimate de aceasta prin cererile înregistrate la Primăria comunei Mitocu Dragomirnei cu nr. 7441/22.11.2021 și nr. 260 din 14.01.2022;

2. având în vedere rolul DGASPC de coordonare și îndrumare metodologică a activității serviciului public de asistență socială, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, va informa toate primăriile din județul Suceava în scopul asigurării respectării dispozițiilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru consilierea corespunzătoare a părinților sau, după caz, reprezentanților legali ai copilului cu handicap grav, persoanelor sau familiilor care au primit în plasament un copil cu handicap grav, de a opta în cunoștință de cauză între angajarea ca asistent personal și primirea unei indemnizații lunare, prin asigurarea întocmirii/completării personale de către solicitanți a cererilor prin care își exprimă opțiunea.

Directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Suceava, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării, comunicând în scris măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI,

București, 7 martie 2022

